

Kokemusosaaminen Satakunnassa - nykytila ja tulevaisuus -

Jaana Tuomela

järjestöasiantuntija Satakunnan yhteisökeskus

Satakunnan Kokemustoiminta-ohjausryhmän puheenjohtaja 2023

5.5.2023

Satakunnan järjestöjen aamukahvit

Satakunnan yhteisökeskus www.yhteisokeskus.fi/kokemustoiminta

THL
Asiakasosallisuus
palvelujärjestelmässä
26.11.2018

Valtakunnalliset käsitteet

Kokemusosaamisen käsitteet

Toimittiin sitten ammattilaisten rinnalla tai itsenäisesti, roolien määrittely selkeyttää toimintaa ja ennaltaehkäisee sekaannusta. Selvitä onko kyseessä:

VERTAISTOIMINTA vai **KOKEMUSTOIMINTA**

Samaa kokeneisiin

**Suhteessa keneen
pääosin toimitaan?**

Ei samaa kokemusta
omaaviin

Tuen antaminen

**Mikä on toiminnan
tarkoitus?**

Ymmärryksen ja
tiedon lisääminen

Yksilön hyvinvoinnin
lisääminen

**Mikä on toiminnan
päämäärä?**

Tiedon käyttö
laajemmille
ihmisryhmille

Valtakunnalliset toimijat

- **KoKoA – Koulutetut Kokemusasiantuntijat ry**
www.kokemusasiantuntijat.fi
 - Mielenterveyden keskusliiton jäsenyhdistys
 - Vapaaehtoistyöllä toimiva yhdistys
 - Johtaa kansallista kokemusasiantuntijatyöryhmää
 - Noin 500 koulutettua kokemusasiantuntijaa Suomessa; joitakin kokemusasiantuntijoita myös Satakunnassa
 - Satakunnassa ei aluevastaavaa
- **Kokemustoimintaverkosto** www.kokemustoimintaverkosto.fi
 - Verkostoon kuuluu 38 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä (mm. potilas-, vammais- ja läheisjärjestöt). Kullakin vastuuhenkilö / vastuuhenkilöt kokemustoimintaan
 - Noin 700 koulutettua kokemustoimijaa Suomessa; Satakunnassa noin 30
 - 18 alueellista ohjausryhmää eri puolilla Suomea

Satakunnan nykytila 2023

SATAKUNNAN KOKEMUSOSAAMINEN HYÖDYKSI 2023

Koulutettujen ja
aktiivisesti toiminnassa
mukana olevien
satakuntalaisten
kokemosaaajien
lukumäärä
maaliskuu 2023

Järjestöt
ja julkiset
sote-palvelut

101

Omakohtaista kokemustietoa mm.
asunnottomuudesta, erilaisista pitkäaikaissairauksista, erityislapsen
vanhemmuudesta, kehitysvammaisuudesta, koulukiusaamisesta,
kroonisesta kivusta, lastensuojelusta, lähisuhdeväkivallasta,
mielenterveys- ja päihdekuntoutujan läheisenä tai omaisena olemisesta,
mielenterveys- ja päihdeongelmista, neuropsykiatrisista erityispiirteistä,
peliriippuvuudesta, rikosten maailmasta ja rikollisen elämästä,
seurusteluväkivallasta, sisäilmaongelmista, työttömyydestä,
työuupumuksesta, useista erilaisista fyysisistä sairauksista,
useista erilaisista psyykkisistä sairauksista, vammautumisesta,
vankilasta vapautumisesta, velkaantumisesta

#satakoto

Järjestölähtöiset kokemusosaajat Satakunnassa

- **Potilas-, vammais- ja läheisjärjestöt**

- kokemustoimijalla on henkilökohtainen kokemus tai läheisen / omaisen kokemus pitkäaikaissairaudesta, vammaisuudesta tai haastavasta elämäntilanteesta

- koulutettu yli 30 kokemustoimijaa 20 eri järjestöstä:

ADHD-liitto; Aivoliitto; Aivovammaliitto; Allergia-, Iho- ja Astmaliitto; Autismiliitto; Ensi- ja turvakotien liitto ry / Porin ensi- ja turvakoti ry; Hengityслиitto; Invalidiliitto; Kilpirauhasliitto; Kuuloliitto; Lihastautiliitto; Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami ry / FinFami Satakunta; Muistiliitto; Munuais- ja maksaliitto; Neuroliitto; Näkövammaisten liitto; Psoriasisliitto; Suomen Reumaliitto; Suomen Sydänliitto; Suomen Syöpäyhdistys / Satakunnan Syöpäyhdistys

- Kehittäjä - vaikuttaja-jatkokoulutus 2018 (9 kouluttautunutta)

- **Mielenterveys- ja päihdejärjestöt (Porin Sininauha ry, Tukiranka ry)**

- kokemusasiantuntijoita yhteensä 21 (mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, peliriippuvuudesta kokemusta omaava)

- **Me Itse ry / Satakunnan meikäläiset**

- 5 kehitysvammaista kokemustoimijaa

- **KRIS-Satakunta ry**

- 5-7 kokemusasiantuntijaa (vankilasta vapautuneet, rikos- ja päihdetaustaiset)

- **Leader Karhuseutu ry**

- 1 työllisyyspalveluiden ja taloudenhallinnan kokemusosaajaa

- **Muut (Leijonaemot ry, Kokemustalo ry, Sosped-säätiön Pelirajat' on-toiminta, Taiteen Sulattamo ry)**

Katsaus Satakunnan kokemusosaamisen tulevaisuuteen

- Osana Satakunnan sote-rakenneuudistuksen kehittämishanketta 2020-2021 aloitettiin kokemustoimintaa / kokemusasiantuntijatoimintaa koskeva yhteiskehittäminen. Kehittämistyötä on jatkettu Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen avulla
- Systemaattisella viestinnällä sekä rakenteita, toimintamalleja ja ohjeita kehittämällä tavoitellaan mm.
 - Sitoutumista yhteiseen päämäärään
 - Selkeyttä ja toimivuutta
 - Laadukasta, saavutettavaa ja näkyvää toimintaa (viestintä, vaikuttamistoiminta)
 - Parempaa tarjonnan ja tarpeen kohtaantoa
 - Kokemusosaajien toimintaedellytysten vahvistumista (kokemusosaajana toimimista vahvistavat koulutukset, keskinäinen vertaistuki)
 - Palveluiden käyttäjien vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien lisääntymistä
 - Palkkiollisuutta (suositukset, toimivuus)
 - Kokemustiedon hyödyntämistä Satakunnassa entistä enemmän ja laajemmin (toimintamalli kokemustehtävien välitykseen, ohjeet mahdollisille tilaajille, lomakkeet)
 - Julkinen – yksityinen – järjestöt – seurakunnat
 - Eri palvelut esim. sosiaali- ja terveydenhuolto, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, työllisyys, kotouttaminen, sivistyspalvelut
 - Erilaiset kokemustehtävät, lyhytkestoiset – pitkäkestoiset, fyysisesti paikalla ollen – verkkovälitteisesti
 - Ammattilaisten ja palveluiden käyttäjien yhteistyön lisääntyminen
- Esitys 12/2021 hyvinvointialueen valmisteluun (päätöstä ei vielä ole):
 - Satakunnan kokemusosaamisen keskus
 - Nimetyt vastuuhenkilöt hyvinvointialueelle (mm. organisointi, koordinointi, kehittäminen, viestintä, kokemusosaamisen vahvistaminen, tuki / ohjaus / neuvonta)
- Tulevaisuuden tarpeisiin vastaaminen edellyttää resurssointia koordinointiin

ESIMERKKEJÄ KOKEMUSTEHTÄVISTÄ

Fyysisesti paikalla ollen / verkkovälitteisesti - lyhytkestoiset / pitkäkestoiset

Verkoston, työryhmän,
ohjausryhmän, johtoryhmän,
asiakasraadin jäsenenä toimiminen

Työpajaan,
kehittämispäivään osallistuminen

Tilaisuuksien ja tapahtumien
järjestäminen

Työhaastattelija, "työyhteisöön"
perehdyttäminen

Itsenäinen asiakastyö
tai vastaanottotoiminta

Asiakastyössä tai vastaanotto-
toiminnassa ammattilaisen työparina

Ammattilaisen kehittäjäkumppanina
toimiminen

Vaikuttaminen,
vaikuttajana toimiminen

Materiaalien, apuvälineiden
ja digitaalisten palveluiden testaus
ja arviointi

Toimintaympäristön havainnointi

Auditointi

Luennoitsija, puheenvuoron pitäjä,
toiminnan esittelemine

Paneelikeskustelija

Työpajan, kehittämispäivän tai
ryhmän ohjaaminen itsenäisesti
tai ammattilaisen rinnalla

Kouluttajana toimiminen itsenäisesti
tai yhdessä ammattilaisen tai
toisen kokemusasajan kanssa

**Sekä paljon muita tehtäviä
tarpeiden mukaan!**

OLKA® – koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa sairaalassa

OIVA- tietopalvelu

TEEMAPÄIVÄT

ESITTEET JA LEHDET

OHJAUS POTILASYHDISTYKSIIN

TOIVO- tukipalvelu

VERTAISTUKIJAT

SAATTOHOIDON TUKIHENKILÖT

Vapaaehtoinen ILONA-palvelu

AULA-AVUSTAJA

JUTTUKAVERI

LEIKKIKAVERI

MUUT TEHTÄVÄT

HELMI- kehittäjäpalvelu

KOKEMUSEDUSTAJA

KOKEMUSNEUVOJA

KOKEMUSPUHUJA

Koordinointi ja kehittäminen

- ◊ Toiminnan koordinointi
- ◊ Viestintä
- ◊ Seuranta, arviointi, tilastointi
- ◊ Asiantuntijapalvelut

Vapaaehtoisen ja kokemustoimijan polku

- ◊ Rekrytointi
- ◊ Valmennus ja perehdytys
- ◊ Vapaaehtoistehtävät
- ◊ Tuki, työnohjaus ja virkistys

Pilotit

- OYS
- Satasairaala
- KYS

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

Valtakunnallisen Kokemustoimintaverkoston alainen
Satakunnan Kokemustoiminta-ohjausryhmä:

puheenjohtaja Jaana Tuomela Satakunnan yhteisökeskus
jaana.tuomela@yhteisokeskus.fi
044 529 8679

